

Na podlagi 3. alineje 1. točke drugega odstavka 16. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS 65/08, odslej ZRev-2) in 6. točke 19. člena statuta Slovenskega inštituta za revizijo je Strokovni svet Inštituta dne 2011 sprejel

KODEKS

POKLICNE ETIKE NOTRANJEGA REVIZORJA

Kodeks poklicne etike notranjega revizorja (odslej kodeks) je zapis strokovno-moralnih pravil, po katerih se je notranji revizor dolžan ravnati pri opravljanju notranjerevizijskih nalog.

Notranji revizor je veščak za notranje revidiranje v podjetju ali drugi organizaciji in deluje v skladu s pravili notranjerevizijske stroke oziroma v skladu z najboljšimi vedenji in znanji, ki so plod razvoja notranjerevizijske teorije in prakse.

Poklicna etika narekuje notranjemu revizorju, da se s polno odgovornostjo posveti svojemu delu in da skrbi za njegovo strokovno in moralno neoporečnost. Strokovno zadovoljstvo in spoznanje, da je delo dobro opravljeno, sta mu prva, čeprav ne edina spodbuda pri delu.

1. Namen kodeksa

1.1. Slovenski inštitut za revizijo (odslej Inštitut) je sprejel kodeks v želji po jasni in nedvoumni opredelitvi poklicnoetičnih dolžnosti notranjega revizorja. Spoštovanje kodeksa je bistvena sestavina in pogoj za doseganje ugleda in drugih ciljev notranjerevizijske stroke.

1.2. Kodeks je zapis pravil, po katerih se je notranji revizor dolžan ravnati pri opravljanju notranjerevizijskih nalog. Kot pripadnik tega poklica je dolžan delovati v skladu s Hierarhijo pravil notranjega revidiranja, ki jo je sprejel Inštitut (v nadaljevanju Hierarhija pravil). Notranji revizor ne sme ravnati v nasprotju s slovenskimi predpisi, notranjerevizijskimi načeli in mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in drugimi veljavnimi pravili notranjerevizijske stroke ter ne sme dopuščati njihovih kršitev.

1.3. Z notranjim revizorjem je v kodeksu mišljen ekonomsko in drugače izobražen veščak, ki samostojno in odgovorno opravlja zahtevna dela na področju notranjega revidiranja. Pri svojem delu je dolžan spoštovati obveznosti, ki izhajajo iz članstva v Inštitutu, notranjerevizijske stroke ter poklicne in osebne etike.

1.4. Kodeks opredeljuje temeljna načela obnašanja vsakogar, ki opravlja notranjerevizijske naloge in je član Inštituta. Članstvo v Inštitutu zahteva popolno spoštovanje kodeksa. Notranji revizor ne sme ravnati v nasprotju s temi načeli in ne dopuščati njihovih kršitev. Zavedati se mora, da se pri uresničevanju moralnih načel zahteva njegova osebna presoja.

1.5. Inštitut sprejme ustrezna pravila za obravnavanje domnevnih kršitev kodeksa.

2. Temeljna načela poklicne etike

2.1. Notranji revizor je dolžan dosegati visoke standarde strokovne sposobnosti, morale in dostojanstva, ki jih je razglasil Inštitut s kodeksom. Kot njegov član je dolžan dosledno izvajati njegove sklepe oziroma delovati v skladu z njegovimi smernicami.

2.2. Nenehno spremljanje strokovnih dosežkov na notranjerevizijskem področju in drugih področjih, pomembnih za njegovo delovanje, ter strokovno izpopolnjevanje sta nalogi vsakega notranjega revizorja.

Posebno pozornost je dolžan posvečati usposabljanju mlajših kolegov, torej tudi nanje prenašati pridobljena notranjerevizijska in druga znanja.

2.3. Sodelovanje med notranjimi revizorji temelji na tovarištvu, odkritosti in izmenjavanju izkušenj. Notranji revizor svojemu stanovskemu tovarišu ne odreče pomoči v obliki nasveta ali mnenja. Ceni in spoštuje znanje, dostojanstvo in strokovnost vsakega sodelavca v notranjerevizijski dejavnosti in drugih dejavnostih.

3. Osebnostne značilnosti in veščine notranjega revizorja

Notranjega revizorja odlikujejo osebnostne značilnosti, ki mu omogočajo strokovno in moralno neoporečno delovanje. Za zagotavljanje kakovostnega izvajanja notranjerevizijskih storitev potrebuje poleg vedenj in znanj še določene poklicne veščine.

3.1. Osebnostne značilnosti

Od notranjega revizorja se pričakuje, da je sposoben

- prepoznavati in predvidevati tveganja,
- ločevati bistveno od nebistvenega,
- spodbujati in navduševati zaposlene v organizaciji za uvajanje sprememb in člane revizijske skupine za uspešno opravljanje notranjerevizijskih nalog,
- dojemati razumno poslovno sebičnost znotraj sprejemljivih in sprejetih moralnih norm

ter da je človek s strokovno in moralno širino, ki se kaže v njegovi poštenosti in pravičnosti, iniciativnosti, motiviranosti, odgovornosti, molčečnosti, lojalnosti, zanesljivosti, neodvisnosti, nepristranskosti, resnicoljubnosti, vestnosti, prizadevnosti, iznajdljivosti, natančnosti, odkritosti, pripravljenosti strokovno pomagati sodelavcem, ukaželjnosti, radovednosti, ustvarjalnosti.

3.2. Veščine

Notranji revizor mora poznati, razumeti in uporabljati vsa veljavna strokovna in poklicno-etična pravila notranjerevizijske stroke, pravila upravljanja in poslovođenja organizacij ter temeljito poznati vse temeljne, stranske in podporne dejavnosti organizacije, v kateri izvaja notranjerevizijske storitve.

Notranji revizor mora imeti in/ali pridobiti ter nenehno izboljševati naslednje veščine:

- jasno in korektno ustno (besedno, z aktivnim poslušanjem) in pisno (nebesedno) komuniciranje z uporabniki in sodelavci notranjerevizijskih storitev,
- vzpostavljanje in ohranjanje primernih medosebnih odnosov z uporabniki notranjerevizijskih storitev in sodelavci,
- trženje notranjerevizijskih storitev,
- delovanje v skupini (timsko delo),
- organiziranje in vodenje notranjerevizijske skupine,
- moderiranje,
- vodenje intervjujev in izpraševanj,
- predstavljanje notranjerevizijskih izsledkov,
- obvladovanje računalniških in drugih elektronskih orodij.

4. Načela obnašanja

Od notranjega revizorja se pričakuje tako učinkovito opravljanje notranjerevizijskih nalog kakor tudi popolno spoštovanje načel osebne etike in poklicne etike, opredeljenih v kodeksu. Pri izpolnjevanju

obveznosti in odgovornosti mora **biti strokoven, odgovoren, zaupanja vreden, neoporečen, nepristranski in prizadeven**. Informacije je dolžan sporočiti **pošteno in odkrito** ter razkriti vsa pomembna sporočila.

4.1. Strokovnost in odgovornost

4.1.1. Notranji revizor sme prevzeti samo tiste naloge, za katere lahko upravičeno predvideva, da jih bo opravil strokovno in poklicno-etično neoporečno.

4.1.2. Notranjega revizorja mora odlikovati kar najširše, najpopolnejše in najbolj vsestransko poznavanje poslovno-ekonomske teorije in prakse, zlasti pa ekonomike organizacije, njenega upravljanja in poslovanja, računovodenja in seveda notranjega revidiranja.

4.1.3. Notranji revizor deluje v skladu s Hierarhijo pravil. Pristojne v organizaciji opozarja na opaženo kršitev ali nespoštovanje naštetih pravil.

4.1.4. Pri opravljanju notranjerevizijskih nalog mora biti zanesljiv v vseh zadevah, ki se nanašajo na notranjerevizijsko dejavnost. Zavestno ne sme sodelovati v nobeni nezakoniti oziroma nedovoljeni dejavnosti in pri nobenem dejanju, ki meče slabo luč na poklic notranjega revizorja in na Inštitut.

4.1.5. Notranji revizor je pri svojem delu dolžan z nenehnim izpopolnjevanjem teoretičnega znanja in veščin ohranjati visoko raven strokovnosti in moralnosti.

4.1.6. Notranji revizor je dolžan oskrbovati odločevalne ravni v organizaciji s pomembnimi in zanesljivimi informacijami. V tej zvezi je dolžan pripravljati verodostojna in jasna (s)poročila ter mnenja in priporočila.

4.2. Molčečnost

4.2.1. Notranji revizor zaupnih podatkov in informacij, ki jih pridobi pri delu, ne sme razkrivati nepooblaščenim osebam, razen če ima za to izrecno dovoljenje ali če ga k temu zavezuje zakon.

4.2.2. Notranji revizor je dolžan podatke in informacije, ki jih pridobi pri opravljanju notranjerevizijskih nalog, uporabljati preudarno. Zaupnih podatkov in informacij ne sme uporabljati niti v osebno korist niti v kak drug namen, ki bi bil v nasprotju s Hierarhijo pravil ali bi škodil Inštitutu.

4.2.3. Notranji revizor je dolžan svoje podrejene obveščati o zaupni naravi podatkov in informacij, ki jih pridobijo pri delu. Pri tem jih je dolžan nadzorovati ter tako zagotavljati spoštovanje načela molčečnosti.

4.3. Neoporečnost

4.3.1. Notranji revizor se mora izogibati vsaki dejavnosti, ki bi mu onemogočila neoporečno opravljanje notranjerevizijskih nalog. Od sodelavca, stranke, kupca, dobavitelja ali drugega poslovnega partnerja ne sme sprejeti nobene večje vrednosti, ker bi to škodovalo oziroma bi utegnilo škodovati njegovemu strokovnemu in moralnemu ugledu pa tudi ugledu notranjerevizijske stroke in Inštituta. Prav tako ne sme opravljati storitev, katerih plačilo bi bilo odvisno od izsledkov ali izidov notranjega revidiranja.

4.3.2. Notranji revizor je dolžan izogibati se opravljanju ali podpiranju vsake dejavnosti, ki bi notranjerevizijsko stroko lahko spravila na slab glas. Ne sme dopuščati, da se v notranjerevizijski stroki in/ali Inštitutu onemogoča doseganje utemeljenih in poštenih ciljev. V nobenem primeru ne sme lastne presoje in odločitve podrediti interesom in koristim naročnika, saj bi s tem preprečil nepristransko sodbo o revidiranem področju.

4.3.3. Notranji revizor je dolžan izogibati se dejanskim ali navideznim navzkrižjem interesov in stranke obvestiti o vsakem možnem navzkrižju.

4.3.4. Notranji revizor je dolžan ugotavljati strokovne pomanjkljivosti ali druge ovire, ki onemogočajo odgovorno presojanje ali uspešno opravljanje posameznih dejavnosti, in druge obveščati o njih.

4.4. Neodvisnost in prizadevnost

4.4.1. Notranji revizor je dolžan zavzemati se za organizacijske rešitve, ki spoštujejo njegovo neodvisnost pri opravljanju notranjerevizijskih nalog. Prizadeva si za izpopolnjevanje znanja ter za večjo učinkovitost, varčnost, uspešnost in zanesljivost svojega dela.

4.4.2. Notranjerevizijski predstojnik odgovarja za delovanje notranjerevizijske dejavnosti v svoji organizaciji. Dejavno sodeluje pri oblikovanju in sprejemanju notranjeorganizacijskih pravil ter skrbi za natančno razmejevanje pristojnosti in odgovornosti udeležencev pri notranjem revidiranju.

4.4.3. Notranji revizor je dolžan poenotiti notranjerevizijska poročila in jih sestavljati v skladu s Hierarhijo pravil. Sestavljena morajo biti vestno, zanesljivo in pošteno do vseh uporabnikov.

4.4.4. Notranji revizor je s svojim delom dolžan prispevati k povečanju učinkovitosti, varčnosti in uspešnosti ter zanesljivosti delovanja organizacije. V skladu s to zahtevo zagotavlja nosilec odločevalnih ravni nove spoznavne podlage (= informacije), ki jih pridobiva pri opravljanju notranjerevizijskih nalog. Predana spoznanja morajo biti tistim, ki so jim namenjena, brez težav razumljiva in uporabna.

4.5. Vestnost pri poročanju

4.5.1. Notranji revizor je dolžan odločevalnim ravnem poročati pošteno in odkrito.

4.5.2. Notranji revizor je dolžan razkriti vse pomembne informacije, za katere je mogoče domnevati, da bodo izboljšale uporabnikovo razumevanje (s)poročil, mnenj, ugotovitev in predlogov.

5. Sprejetje in uporaba kodeksa

5.1. Izvirno vsebino kodeksa je sprejel svet Inštituta na seji dne 20. avgusta 1998, njegove dopolnitve pa strokovni svet na seji dne 21. 10. 2004 in dne ... 2011. Kodeks se uporablja od sprejetja naprej.

5.2. Kodeks zavezuje notranje revizorje, ki so vpisani v register pri Inštitutu. Ko postanejo člani Inštituta, se zavežejo, da bodo delovali po načelih tega kodeksa.